

SIKKERHETSDATBLAD

Fosforsyre 75-85%

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 08.02.2008

Revisjonsdato 04.04.2017

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Fosforsyre 75-85%

Kjemisk navn Uorganisk syre, kjemisk formel H3PO4

Synonymer Phosphoric acid, Orthophosphoric acid

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde Kjemisk / teknisk bruk
Kun til yrkesmessig bruk

Bruk det frarådes mot Det frarådes ikke mot noe identifisert bruksområde.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn Hjelle Kjemi AS

Postadresse C Sundtsg 65

Postnr. 5004

Poststed BERGEN

Land NORGE

Telefon 55231300

Telefaks 55560210

E-post fpost@hjelle-kjemi.no

Hjemmeside www.hjellekjemi.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: 22591300
Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC	C; R34
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Corr. 1B; H314; Eye Dam. 1; H318;
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Fosforsyre ...% 75 - 85 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
Sikkerhetssetninger	P260 Ikke innånd støv / røyk / gass / tåke / damp / aerosoler. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P301+P330+P331 VED SVELGING: Skyll munnen. IKKE framkall brekning. P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll / dusj huden med vann. P304+P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSENTER eller lege.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Etsende. Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT eller vPvB
Farebeskrivelse	Brann og eksplosjon: Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig.
Miljøeffekt	Produktet regnes ikke som miljøskadelig.
Andre farer	Se også seksjon 5, 11 og 12.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Fosforsyre ...%	CAS-nr.: 7664-38-2 EC-nr.: 231-633-2	Skin Corr. 1B; H314;	75 - 85 %	

	Indeksnr.: 015-011-00-6	
Vann	CAS-nr.: 7732-18-5	15 - 25 %
	EC-nr.: 231-791-2	

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Skyll nese og munn med vann. Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege. Ved pustevansker kan oksygentilførsel være nødvendig.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Etseskader skal behandles av lege. Vask tilsølt tøy før det brukes.
Øyekontakt	Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Skyll straks med store mengder vann (temperert 20-30°C) i minst 30 min. Transport til lege. Fortsett skyllingen under transporten.
Svelging	Skyll straks munnen og drikk rikelige mengder vann (200-300 ml). Væske kan også gis som melk eller fløte. Gi aldri væske til en bevisstløs person. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege øyeblikkelig!

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell	Behandles som etseskader. Ved peroralt inntak må det ikke benyttes natriumbikarbonat, eller kalsiumkarbonat til nøytralisering.
Generelle symptomer og virkninger	Behandles som etseskader/ brannskader. Fare for perforasjon av spiserøret. Sykehusbehandling kreves.
Akutte symptomer og virkninger	Innånding av damp kan virke sterkt irriterende eller etsende på luftveiene. Kjemikaliet virker etsende på øynene og kan forårsake varig skade. Symptomer som sterk svie, rennende øyne, rødhet og tåkesyn vil kunne oppstå. I alvorlige tilfeller er det fare for synsskade/blindhet. Svie og alvorlig etseskade på huden. Danner blemmer og kan gi sårdannelse. Etsende ved svelging. Gir brennende smerter i munn, svelg og spiserør. Fare for store varige skader.
Forsinkede symptomer og virkninger	Samme som de akutte symptomene.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Overvåk minst 48 timer.
Annen informasjon	Ingen spesifikk informasjon fra produsent. Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Velges i forhold til omgivende brann. Pulver, karbondioksid (CO ₂), vanntåke, alkoholresistent skum.
Uegnede slokkingsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan utvikle meget giftige eller etsende damper ved oppvarming. Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Karbondioksid (CO ₂). Karbonmonoksid (CO). Fosforforbindelser (PO _x). Hydrogen.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Slukningsvannet kan være etsende. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Pass på! Kjemikaliet er etsende. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.
---	---

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Stopp lekkasjen hvis det er mulig uten risiko. Sperr av området for uvedkommende. Absorberes med egnet absorberingsmiddel og overføres til godt lukkede beholdere som merkes godt.
Opprydding	Spilt materiale nøytraliseres med knust kalkstein, natriumkarbonat (soda) eller kalk. Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall i henhold til avsnitt 13. Vask det forurensede området med vann og la det tørke. Beholdere med oppsamlet spill skal være nøye merket med innhold og faresymbol/faresymbol/farepiktogram.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se avsnitt 13 for viderebehandling av avfall.
Ytterligere informasjon	Sørg for ventilasjon og åndedrettsbeskyttelse.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå danning av sprøytetåke/aerosoler. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8. Hell aldri vann på syre/base. Ved fortykning helles produktet langsomt i vann
------------	--

under omrøring.

Beskyttelsestiltak

Beskyttelsestiltak	Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask tilsølte klær før de brukes.
--------------------	--

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres tørt og i lukkede beholdere. Oppbevares i originalemballasjen. Unngå metaller som sink og aluminium. Stål. Tinn. Oppbevares på et kjølig, godt ventilert sted. Lagres beskyttet mot varme og direkte sollys. Lagres adskilt fra: Sterkt alkaliske produkter.
-------------	---

Betingelser for sikker oppbevaring

Egnet emballasje	Polyolefiner.
Råd angående samlagring	Lagres adskilt fra: Baser. Reduksjonsmidler. Metaller. Næringsmidler og dyrefôr.
Lagringstemperatur	Kommentarer: FOSFORSYRE, LØSNING: 85%: +28 - +42°C 80%: +15 - +42°C <75%: romtemperatur

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se avsnitt 1.2. Se eksponeringsscenario.
------------------------	--

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Fosforsyre ...%	CAS-nr.: 7664-38-2		

DNEL / PNEC

DNEL	<p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Akutt innånding (lokal) Verdi: 1 mg/m³</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) - Innånding - Lokal effekt Verdi: 0,73 mg/m³</p> <p>Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Akutt innånding (systemisk) Verdi: 2 mg/m³</p>
PNEC	Referanse: Ikke relevant. Fosforsyrens toksisitet er knyttet til de sure egenskapene. PNEC (vann) kan ikke utledes fordi virkningene er svært avhengig av pH i mottakervannet, og buffer kapasiteten er meget variabel.

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Vask hendene etter hvert skift, og før spising, røyking eller bruk av toalett.
Personlig verneutstyr bør velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Instruksjon om tiltak for å hindre eksponering

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon, inkl. lokal avtrekksventilasjon, for å sikre at fastsatte eksponeringsgrenser ikke overskrides.
Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon.
Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.
Se også eksponeringsscenario

Øye- / ansiktsvern

Øyevern

Det må brukes øyevern evnt. også ansiktsvern. Øyespylemuligheter. Dusj nær arbeidsplassen.
Øyevern skal samsvare med EN 166.

Egnet øyebeskyttelse

Bruk tettsittende vernebriller eller ansiktsskjerm. NS-EN 166 (Øyevern - Spesifikasjoner).

Håndvern

Håndvern

Bruk hansker som er motstandsdyktige mot kjemikalier i følge standard EN 374: Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer. Eksempler på egnede hansker er: (f.eks.: Neoprengummi. Nitrilgummi. Gjennomtrengningstid > 8 timer.)
BEMERK: Ved utvelgelse av hansker må det tas hensyn til arbeidets art, varighet for bruk, alle relevante arbeidsstedforhold som: Andre kjemikalier som brukes, fysiske krav (beskyttelse mot snitt-/stikksår, fingerferdighet, varmebeskyttelse), potensiell reaksjon på hanskematerialer så vel som instruksjoner/spesifikasjoner fra hanskeleverandøren.

Egnede hansker

Benytt hansker av motstandsdyktig materiale. Hansketykkelse må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid.

Egnede materialer

Nitrilgummi. Neoprengummi. Butylgummi. Vitongummi (fluorgummi). NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer).
NS-EN 420 (Vernehansker - Generelle krav og prøvingsmetoder).

Uegnet materiale

Lær

Gjennomtrengningstid

Kommentarer: Ingen spesifikk informasjon fra produsent.

Tykkelsen av hanskemateriale

Kommentarer: Butylkautsjuk (0.7 mm)

	Nitrilkautsjuk (0.4 mm) Kloroprenkautsjuk (0.5 mm)
Ytterligere håndbeskyttelsestiltak	Skift hansker ofte.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Klær/støvler av motstandsdyktig materiale.
Hudbeskyttelse, kommentar	Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulighet for hudkontakt. Syreressistente. Benytt kjemikalieresistente vernesko.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk egnet åndedrettsvern med gassfilter, type E.
Åndedrettsvern nødvendig ved	Ved utilstrekkelig ventilasjon, bruk åndedrettsvern med kombinasjonsfilter ABEK+P2. Ved langvarig eller hyppig eksponering må trykkluft- eller friskluftsmaske brukes. I trange eller dårlig ventilerte rom må trykkluft- eller friskluftsmaske brukes.
Anbefalt utstyrstype	NS-EN 14387 (Åndedrettsvern - Gassfiltre og kombinerte filtre - Krav, prøving, merking).

Termisk fare

Termisk fare	Mulighet for øyeskilling må finnes på arbeidsplassen. Det bør være dusj nær arbeidsplassen. Det oppgitte verneutstyr er veiledende. Risikovurderingen (Faktisk risiko) kan føre til andre krav.
--------------	---

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
---------------------------------	---

Eksponeringskontroll

Eksponeringskontroll, kommentarer	Nøddusj og øyedusj skal være tilgjengelig på arbeidsplassen.
-----------------------------------	--

Annen informasjon

Annen informasjon	Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt. Unngå innånding av damper.
-------------------	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Viskøs Væske
Farge	Fargeløs
Lukt	Ingen lukt
pH	Status: I handelsvare Verdi: < 1

Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Kommentarer: 85%: 21°C 83,5%: 10°C 81,2%: 0°C 75%: -20°C 25%: -10°C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 108 -171 °C Kommentarer: (50-93%, 1013 hPa)
Damptrykk	Verdi: 4 Pa Temperatur: 20 °C
Damptetthet	Verdi: 3,4 Referanse-gass: luft
Relativ tetthet	Verdi: 1,69 g/cm ³ Kommentarer: Kommentarer: 85%: v/20 °C. 83,5%: 1,65 g/cm ³ 81,2%: 1,64 g/cm ³ 75%: 1,58 g/cm ³ 25%: 1,15 g/cm ³
Tetthet	Kommentarer: (kg/m ³) 40%-1200, 50%-1340, 75%-1570, 80%-1628, 85%-1690
Løselighet i vann	Fullstendig løselig i vann
Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: >1000 g/l ved 20°C.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Kommentarer: Ikke relevant. Uorganisk stoff.
Selvantennelsestemperatur	Kommentarer: Produktet er ikke selvantennelig.
Dekomponeringstemperatur	Verdi: > 200 °C Kommentarer: Termisk spaltning under vannavspaltning.
Viskositet	Verdi: 1,1 -600 mPa.s Kommentarer: (5% - 105%)
Eksplosive egenskaper	Ikke eksplosiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.
-------------	--

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Kan være etsende for metaller. Reagerer med materialene listet i avsnitt 10.5. Reaksjon med: Ammoniakk, fluor, svoveltrioksid, fosforoksider.
-------------	---

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
------------	--

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	I kontakt med metaller kan det dannes hydrogengass. Oppstår ved kontakt med materialer som skal unngås (avsnitt 10.5) og ved ulempelege forhold (avsnitt 10.4).
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Sterk oppvarming.
-------------------------	-------------------

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Baser. Reduksjonsmidler. Metaller.
----------------------------	------------------------------------

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Fosforforbindelser (POx). Se også avsnitt 5.2.
-----------------------------	--

Annen informasjon

Annen informasjon	Bland ikke produktet med andre kjemikalier uten først å kontakte leverandøren.
-------------------	--

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Verdi: 2600 mg/kg
-----------------	--

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Ved bruk representerer de etsende egenskaper den største faren. Etseskader i munn og svelg, spiserør og magesekk. Brennende smerte, vansker med å svelge, brekninger, diare og evt. sjokk.
Innånding	Irriterer luftveiene. Kan gi skader på slimhinner i nese, svelg, bronkier og lunger. Etseskader på tennene kan forekomme etter langvarig påvirkning.
Hudkontakt	Fortynnet syre gir rød og irriterende hud, eventuelt blemmer og sår. Konsentrert syre etser dype sår som gror sent.
Øyekontakt	Etsende. Damp eller sprut kan gi øyeskade, nedsatt syn eller synstap.
Svelging	Etsende ved svelging. Gir brennende smerter i munn, svelg og spiserør. Fare for store varige skader.
Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Toksikokinetik	Ikke ansett å ha bioakkumulerende potensial. Fosfatnivået i kroppen er regulert med homøostase. Oral absorpsjon: ~ 50-100% Innånding absorpsjon: 100%

	<p>Dermal absorpsjon: 50-100%</p> <p>Distribusjon: forventet over hele kroppen</p> <p>Utskillelse: hovedsakelig via urinen</p>
Øyeskade eller irritasjon, annen informasjon	Gir alvorlig øyeskade.
Hudsensibilisering, ytterligere informasjon	Etsende på hud.
Innånding	Aerosoler kan virke etsende. Innånding av aerosoler kan gi svie i nese og svelg og forårsake pustevansker.
Hudkontakt	Svie og alvorlig etseskade på huden. Fører til blemmer og brannså.
Øyekontakt	Virker etsende på øynene. Kan forårsake alvorlig svie og smerte. Kontakt med konsentrert kjemikalie kan gi umiddelbar alvorlig øyeskade, eventuelt synstap. Øyeblikkelig førstehjelp er nødvendig.
Svelging	Kan forårsake etseskader i slimhinner, svelg, spiserør og magesekk. Symptomer er voldsomme brennende smerter i munn, hals og mage. Fare for perforering av magesekk ved svelging av store mengder.
Allergi	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Arvestoffskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Kjønnsцелеmutagenitet, menneskelig erfaring	Produktet er ikke kjent for å gi skade på arvestoff.
Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Reproduksjonsskader	Produktet er ikke kjent for å redusere fruktbarhet eller gi skade på foster.

Symptomer på eksponering

Annen informasjon	Både syren og dens damper er svært helsefarlig. Syren virker sterkt etsende og forkullende på hud som gir sår som ligner brannså. Faren øker sterkt med temperaturen. Kons.syre er livsfarlig å ta inn.
-------------------	---

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet	Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig. Dette utelukker imidlertid ikke muligheten for at store eller hyppige utslipp kan være miljøskadelige.
Akvatisk, kommentarer	EC50/48 h (statisk) >100 mg/L (Daphnia magna) (OECD 202, ferskvann). EC50/72 h (statisk) >100 mg/L (alger) (OECD 201, ferskvann). Median lethal pH 96h 3-3,25 (Bluegill fish) fiskedødelighet er forårsaket av lave pH-verdier.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Inneholder kun uorganiske forbindelser. Fosforsyre dissosierer i vann til H3O ⁺ , H2PO4 ⁻ , HPO4 ⁻ - ioner, som ikke kan degraderes ytterligere.
--	---

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	BIOAKKUMULERES IKKE i vannmiljø.
---------------------------	----------------------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Løselig i vann. Kjemikaliet absorberes til jord.
-----------	--

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Ikke PBT / vPvB
------------------------	-----------------

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Utslipp av kjemikaliet til vann kan lokalt gi lav pH med fare for fiskedød. Produkt skal ikke tømmes i større kvanta i avløpsvannet fordi det kan opptre som plantenæringsstoff og forårsake eutrofiering. Se også eksponeringsscenario.
---	--

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker. Tømt og rengjort emballasje kan leveres som normalt avfall eller leveres for gjenvinning. Ikke rengjort emballasje skal behandles som farlig avfall.
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 06 01 04 fosforsyre og fosforholdige syrer
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: EAL: 06 01 04 fosforsyre og fosforholdige syrer Klassifisert som farlig avfall: Ja
NORSAS	7131 Syrer, uorganiske
Annen informasjon	Må ikke helles i avløp.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Ja
-------------	----

14.1. FN-nummer

ADR/RID/ADN	1805
ICAO/IATA	1805

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	Phosphoric acid, liquid
ADR/RID/ADN	FOSFORSYRE, LØSNING
IMDG	PHOSPHORIC ACID SOLUTION

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	EmS F-A, S-B
--------------------------	--------------

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Påkrevd skipstype	3
Forurensningskategori	Z

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Se transportuhellskort/skriftlige instruksjoner. (www.DSB.no).
------------------------------	--

ADR/RID Annen informasjon

ADR Andre relevante opplysninger	Tunnelbegrensningskode (E)
Farenr.	80

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensnings av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 01.06 2004 nr. 930, med endringer. FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
Deklarasjonsnr.	33713-Fosforsyre 85%, 82377-Fosforsyre 75%, 82405-Fosforsyre 50%

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Ja
Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens

	egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser
Ytterligere regulatorisk informasjon	Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H318 Gir alvorlig øyeskade.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Corr. 1B; H314; Eye Dam. 1; H318;
Råd om særlig opplæring	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig til alle som håndterer produktet.
Ytterligere informasjon	PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende
Brukte forkortelser og akronymer	ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code) EC50: Den effektive konsentrasjonen av et stoff som fører til 50 % av maksimal respons IATA: The International Air Transport Association ICAO: The International Civil Aviation Organisation IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code LC50: Konsentrasjonen av et stoff som dreper 50% av en populasjon på et gitt tidspunkt LD50: Dødelig dose, den dosen som dreper 50% av en populasjon OECD: Organisation for Economic Cooperation and Development. PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende
Siste oppdateringsdato	04.04.2017
Versjon	4
Kommentarer	Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette HMS-datablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.